

چهارم و پنجم دوره‌های اول و دوم

دیدار با دودل

پهلوای و قالی و ستم

واکوی ماهیت و وجه تمایز مدارا، مداهنه و تقیه

سید علی اصغر موسوی اطهر

شهرت گذشته: پیشکش

موسوی اطهر، سید علی اصغر، ۱۳۵۷-

دیدار با دادار: به علاوه مقاله مستقل واکاوی ماهیت و وجه تمایز مدارا، مدعنه و تقیه، سید علی اصغر موسوی اطهر
قم: انتشارات انصاریان ۱۴۰۲/ ۷۷۰ ص.

ISBN: 978-964-219-828-3

کتابنامه: ص ۷۳۴-۷۷۰: همچنین به صورت زیرنویس.

۱- رویت الهی Beatific Vision - ۲
۳- حدیث و قدم
۴- Eternity and Temporal ۵- معاد (عرفان)
۶- Resurrection (Islamic Mysticism)
۷- تقیه Taqiyah - ۸

۲۹۷:۲۲

BP۲۱۹

شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۵۶۱۲۴

دیدار با دادار

سید علی اصغر موسوی اطهر

Mosaviathar@chmail.ir - (۰۹۱۹۸۵۱۰۸۱۵)

ناشر: انتشارات انصاریان

چاپ اول ۱۴۰۳ - ۱۴۴۵ - ۲۰۲۴

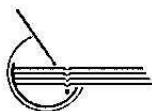
تیراژ: ۲۵۰ نسخه

چاپخانه: دفتر فنی فجر

تعداد صفحات: ۷۷۰ ص.

قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۹-۸۲۸-۳ (ISBN)

انتشارات انصاریان

قم - جمهوری اسلامی ایران

خیابان شهدا - کوچه ۲۲ - ص. پ ۱۸۷

تلفن: ۳۷۷۴۱۷۴۴ (۲۵) (۹۸) دورنما: ۳۷۷۴۲۶۴۷

پست الکترونیک: Int_ansarian@yahoo.com

www.ansarianpublications.org

— کتاب —

فهرست

۱	بِاسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۳	دیدار با دادار
۵	فهرست
۱۹	همره‌ی با خورشید
۲۱	دل‌نوشت؛
۳۱	سر آغاز
۳۳	شرح واژگان عنوان
۳۳	۱. مقاله و رساله
۳۴	۲. واکاوی
۳۴	۳. دیدار
۳۴	۴. دادار
۳۵	پژوهش یکم
۳۷	تبیین حقیقت دیدار با دادار با استعانت از نقلین
۳۷	چکیده
۳۷	کلید واژه:
۳۸	مقدمه
۳۹	گام ۱. محال بودن دیدن خدا با چشم سر
۴۴	گام ۲. گزارش معاینه در عالم ذر
۴۶	پیشینه‌ی حجر الأسود (سنگ سیاه)
۴۸	گام ۳. قلبی بودن معاینه در عالم ذر
۵۰	گام ۴. ماهیت دیدن با قلب
۵۰	۴-۱. تفکر در هستی؛ علم حصولی
۵۰	۴-۱-۱. معرفت اجمالی
۵۷	۴-۱-۲. معرفت تفصیلی
۵۸	۴-۱-۳. تحلیل عبارت «كَيْفَ يُسْتَدَلُّ عَلَيْكَ ...»

- ۴-۱-۴. تحلیل «اغْرِفُوا اللَّهَ بِاللَّهِ...» ۶۰
- ۴-۱-۴-۱. دیدن خدا با عین الله ۶۰
- ۴-۱-۴-۲. شناخت خدا از طریق آثار خدا ۶۱
- ۴-۱-۴-۳. شناخت خدا با بیان خدا ۶۲
- ۴-۱-۵. تحلیل عبارت «إِلَهِي تَرَدَّدِي فِي الْأَثَارِ...» ۶۷
- ۴-۲. الهام ۷۲
- ۴-۳. علم ضروری خاص؛ علم حضوری ۷۷
- ۴-۴. کشف و شهود ۸۷
- ۴-۴-۱. گویا از خود خدا شنیدم! ۸۸
- ۴-۴-۲. آشکار شدن خدا با نیکوترین صورت! ۸۸
- ۴-۴-۲-۱. نقد باور جناب «طهرانی» (رحمة الله علیه) ۹۰
- ۴-۴-۲-۲. واکاوی روایت ۹۲
- ۴-۴-۳. خدا خودش را نشان می دهد! ۹۴
- ۴-۴-۴. خدا، با ذاتش به دانش راهنمایی می کند! ۹۸
۵. نظر به سوی خدا و لقاء خدا ۱۰۰
- ۵-۱. لقاء؛ دیدار با چشم سر ۱۰۰
- ۵-۲. لقاء؛ شهود باطنی خدا در قیامت ۱۰۵
- ۵-۳. لقاء؛ دیدن قیامت و ثواب و عقاب آن ۱۰۶
- ۵-۴. لقاء؛ فناء فی الله و بقای بالله ۱۰۹
- ۵-۴-۱. بازخوانی اهم اشکالات بر تفسیر روایی ۱۱۰
- ۵-۴-۱-۱. بعید بودن حمل روایی! ۱۱۰
- ۵-۴-۱-۲. ناهنجار بودن توجیه روایی ۱۱۱
- ۵-۴-۱-۳. منافات با تجلیات وارده در نصوص ۱۱۲
- واکاوی آیه: «ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى...» ۱۱۳
- ۵-۴-۲. مستندات تفسیر لقاء به معرفت وجدانی و فناء و بقاء بالله ۱۲۰
- مستند اول ۱۲۱
- مستند دوم ۱۲۵
- مستند سوم ۱۲۶

گام ۶. زیارت خدا.....	۱۳۳
۶-۱. زیارت، در لغت.....	۱۳۴
۶-۲. ماهیت زیارت در روایات.....	۱۳۶
۶-۲-۱. زائر، خدا و مزور، خلق خدا.....	۱۳۶
۶-۲-۲. زائر و مزور، خلق خدا.....	۱۳۷
۶-۲-۳. زائر، خلق خدا و مزور، خدا.....	۱۳۷
۶-۲-۳-۱. زیارت فرشتگان.....	۱۳۹
۶-۲-۳-۲. زیارت اهل ایمان.....	۱۴۰
۶-۲-۳-۳. روایاتی با تفضلات الهی.....	۱۴۰
۶-۲-۳-۴. حضور در مساجد.....	۱۴۱
گام ۷. نظر به وجه خدا.....	۱۴۲
۷-۱. وجه، در لغت.....	۱۴۲
۷-۲. حقیقت شرعی وجه خدا.....	۱۴۳
۷-۳. تبیین وجه الله در روایات.....	۱۴۵
روایت اول.....	۱۴۶
روایت دوم.....	۱۴۷
روایت سوم.....	۱۴۸
روایت چهارم.....	۱۵۳
روایت پنجم.....	۱۵۳
۷-۴. ماهیت نور وجه خدا.....	۱۶۳
۷-۴-۱. نقش های استعمالی نور خدا.....	۱۶۳
۷-۴-۲. تبیین نور بودن خدا برای آسمان و زمین.....	۱۶۴
۷-۴-۳. چیستی نور وجه خدا.....	۱۶۶
۷-۴-۴. چیستی نور خدا.....	۱۶۷
۷-۵. تبیین نور خدا بودن اهل بیت.....	۱۶۹
۷-۵-۱. تمام عالم در قبضه نور خدا.....	۱۷۰
۷-۵-۲. هدایت گری نور خدا.....	۱۷۱
۷-۵-۳. بقای هستی با بقای نور خدا.....	۱۷۱

- ۴-۵-۷. پیدایی و ناپیدایی نور خدا ۱۷۲
- ۵-۵-۷. لطافت نور خدا ۱۷۴
- ۶-۵-۷. بی سایه بودن نور خدا ۱۷۶
- گام ۸. درخواست دیدار با خدا ۱۸۱
- ۸-۱. درخواست نبی خاتم ۱۸۱
- ۸-۲. درخواست امام صادق ۱۸۶
- ۸-۳. درخواست حضرت شعیب ۱۸۷
- ۸-۴. درخواست حضرت موسی ۱۹۳
- گام ۹. نقد نصوص موهّم تجسیم ۲۰۲
- ۹-۱. انگشت خدا ۲۰۴
- ۹-۲. ساق پای خدا ۲۰۸
- ۹-۳. کف پای خدا ۲۰۸
- ۹-۴. موهای پُرپُشت، قرفری با کفّش های طلایی! ۲۱۰
- ۹-۵. خندیدن و شوخی کردن خدا ۲۱۱
- ۹-۶. خوابیدن و پا روی پا گذاشتن خدا ۲۱۲
- گام ۱۰. محل استقرار خدا و خانهی خدا ۲۱۴
- ۱۰-۱. خانهی خدا در روایات عامه ۲۱۵
- ۱۰-۲. خانهی خدا در روایات خاصه ۲۱۵
- ۱۰-۲-۱. حضور در خانهی خدا و دیدن خدا ۲۱۵
- ۱۰-۲-۲. همسایگی با خدا ۲۱۷
- ۱۰-۳. اوج آسمان ها، محل حضور خدا ۲۲۱
- ۱۰-۳-۱. عروج فرشتگان و روح به سوی خدا ۲۲۳
- ۱۰-۳-۲. صعود سخنان پاکیزه به سوی خدا ۲۲۳
- ۱۰-۳-۳. عروج امور به سوی خدا ۲۲۳
- ۱۰-۴. فرود خدا از آسمان در روایات عامه ۲۲۶
- ۱۰-۵. فرود خدا از آسمان در روایات خاصه ۲۲۷
- ۱۰-۵-۱. نص یا ظاهر برخی عبارات ۲۲۷
- ۱۰-۵-۲. نقد توهم صعود و فرود خدا ۲۳۲

۲۳۴	۱۰-۶. استواء خدا بر عرش
۲۳۵	۱۰-۶-۱. ماهیت عرش، در لغت
۲۳۶	۱۰-۶-۲. ویژگی های عرش خدا در متون و حیانی
۲۳۷	۱۰-۶-۲-۱. عرش؛ سازه ای نورانی شبیه کعبه، در ملکوت
۲۳۹	الف. دارای جهات، ابعاد، حجم و ستون
۲۴۰	ب. جاری بودن چشمه ی صاد، پای عرش
۲۴۱	ج. گنجینه ی عزم سزای خدا در باره ی ماسوا
۲۴۳	د. عرش؛ مغز جهان
۲۴۵	۱۰-۶-۲-۲. عرش؛ مُلک خدا
۲۴۵	۱۰-۶-۲-۳. عرش؛ آفریده های خدا
۲۴۶	۱۰-۶-۳. ویژگی های حاملان عرش
۲۵۰	۱۰-۶-۴. رابطه ی حامل عرش بودن با اولو العزم بودن
۲۵۱	۱۰-۶-۴-۱. صرف پای بندی به جایگاه نبی خاتم و اوصیای او
۲۵۲	۱۰-۶-۴-۲. مبعوث بودن بر شرق و غرب؛ جن و انس
۲۵۳	۱۰-۶-۴-۳. آورنده ی شریعتی جدید با عزم بر ترک شریعت گذشته!
۲۵۶	۱۰-۶-۴-۴. اولو العزم = حاملان عرش
۲۵۸	۱۰-۶-۵. خدا، فوق العرش و فی العرش
۲۶۳	۱۰-۶-۶. ماهیت استواء در لغت
۲۶۵	۱۰-۶-۷. ماهیت استواء بر عرش در متون و حیانی
۲۶۶	الف. توجیه شیخ صدوق
۲۶۷	ب. نقد بیان صدوق
۲۶۷	۱۰-۶-۸. ماهیت استواء بر عرش در احادیث عامه
۲۶۷	۱۰-۶-۸-۱. خدای بسیار چاق!
۲۶۹	۱۰-۶-۸-۲. صدای اُطیبط
۲۷۱	دستاوردهای پژوهش یکم
۲۷۵	پژوهش ۲
۲۷۷	تحلیل اسرار دیدار با دادار در پندار مدعی برتری بر سید ابرار
۲۷۷	چکیده

۲۷۷	 کلید واژه:
۲۷۸	 مقدمه
۲۸۲	 ۱. گزارش و تبیین انگاره‌ها
۲۸۴	 ۱-۱. دیدن خدا؛ دیدن عین ثابت
۲۸۵	 ۱-۱-۱. آینه بودن خدا و خلق برای یکدیگر
۲۸۹	 ۱-۱-۲. تناسب سازی بین معرفت و دیدن
۲۹۱	 ۱-۱-۳. «ابن عربی» و خاتم ولایت محمدیه
۲۹۲	 ۱-۱-۳-۱. پیروی از خاتم رسولان، در ظاهر
۲۹۲	 ۱-۱-۳-۲. برتری از خاتم رسولان در باطن
۲۹۵	 ۱-۱-۳-۳. تقدم زمانی خاتم الأولیاء
۲۹۵	 ۱-۱-۳-۴. ولایت خاتم اولیاء، بر خاتم رسولان!
۲۹۵	 ۱-۱-۳-۵. ولایت ختم شدنی نیست!
۲۹۵	 ۱-۱-۳-۶. خاتم اولیاء، حامل اسم اعظم!
۲۹۶	 ۱-۱-۳-۷. واسطه بین خدا و تمام برگزیدگان!
۲۹۶	 ۱-۱-۳-۸. خاتم اولیاء، یگانه در عالم
۲۹۷	 ۱-۱-۳-۹. خاتم الأولیای خود خوانده
۲۹۹	 دفاعیه‌ی مریدان «ابن عربی»:
۲۹۹	 نقدهای دفاعیه:
۳۰۲	 ۱-۱-۳-۱۰. مدعی دیدار با خدا
۳۰۶	 ۱-۲. دیدن خدا؛ دیدن هستی
۳۰۶	 ۱-۲-۱. دیدن مظاهر خدا
۳۰۶	 ۱-۲-۲. عینیت مظاهر خدا با خدا
۳۰۷	 ۱-۲-۳. خدا، خدا را می‌بیند!
۳۰۹	 ۱-۲-۴. حضرت موسی، همه را خدا می‌دید!
۳۰۹	 ۱-۲-۵. خدا بود، نه فرعون!
۳۱۱	 ۱-۲-۶. فقط اظهار!؛ آشکار شدن خدا برای خدا
۳۱۲	 ۱-۲-۷. دلیل مخالفت با بت پرستی
۳۱۲	 ۱-۲-۸. دلیل کفر مسیحیان

- ۳۱۴ ۹-۲-۱. حق انگاشتن شطحیات
- ۳۱۴ ۱۰-۲-۱. تصریحات پیروان «ابن عربی»
- ۳۱۶ ۱۱-۲-۱. موج و دریا
- ۳۱۹ ۱۲-۲-۱. نقل دو افسانه با یک هدف
- ۳۱۹ ۱-۱۲-۲-۱. افسانه‌ای در سایه‌ی تحریف روایت!
- ۳۱۹ الف. روایتی که تحریف شد!
- ۳۲۰ ب. افسانه‌ی ماهیان و دریا
- ۳۲۲ ج. تیر خلاص، پس از چشم‌بندی
- ۳۲۳ ۳-۱-۱. خدا، با سیما و شمایل متنوع!
- ۳۲۳ ۱-۳-۱. مولود تناسب‌سازی بین معرفت و دیدن
- ۳۲۴ ۱-۳-۱-۱. ظرف تحقق مراتب دیدار
- ۳۲۵ ۲-۳-۱-۲. جرایب درخواست دیدار، پس از دیدار
- ۳۲۵ ۲-۳-۱. تبیین تحول خدا در صور نامتناهی
- ۳۲۷ ۳-۳-۱. جمع بین اثبات تحول و نفی تغییر
- ۳۲۸ ۱-۳-۳-۱. ماهیت هباء
- ۳۲۹ ۲-۳-۳-۱. حکایت قضیب البان
- ۳۳۲ ۴-۳-۱. ریشه‌ی روایی اندیشه‌ی تکثر صور خدا
- ۳۳۳ ۵-۳-۱. ماموریت مبلغان تکثر صور خدا
- ۳۳۴ ۲. واکاوی و نقد انگاره‌ها
- ۳۳۴ ۱-۲. چهار نکته‌ی مقدماتی
- ۳۳۴ ۱-۲-۱. رسالت «ابن عربی»!
- ۳۳۵ ۲-۱-۲. روش «ابن عربی» در پیش‌برد رسالت!
- ۳۳۶ ۱-۲-۱-۲. کوچک‌نمایی وسعت دو اقیانوس بی‌کران
- ۳۴۲ ۲-۱-۲-۲. تاخت و تازها در حریم نبوی!
- ۳۴۶ ۳-۱-۲. انطباق فرمایش امیرمؤمنان با شخصیت «ابن عربی»
- ۳۴۸ ۴-۱-۲. مراحل نقد باور «ابن عربی»
- ۳۴۸ ۲-۲. تحلیل و نقد عین ثابته
- ۳۵۱ ۱-۲-۲. اعیان ثابته

- ۲-۲-۲. فیض اقدس و مقدس ۳۵۳
- ۲-۲-۳. مقام واحدیت ۳۵۵
- ۲-۲-۴. آفرینش، یا تقدیر! ۳۵۶
- ۲-۲-۵. واکاوی ادله‌ی اسماء الله بودن همه‌ی موجودات ۳۵۸
- ۲-۲-۵-۱. نام‌هایی که ارکان عالم را پر کرده است! ۳۶۰
- یک. ماهیت پُر کنندگی اسماء الله ۳۶۰
- دو. اسامی پُر کننده ۳۶۲
- سه. کیفیت پُر کنندگی اسماء الله ۳۶۴
- چهار. اصرار بر پُر شوندگی ارکان با اسماء الله ۳۶۵
- ۲-۲-۵-۲. واکاوی ارتباط اسماء الحسنی با اهل بیت ۳۶۵
- فرضیه ۱. واسطه‌ی فیض و مجری فرامین خدا بودن ۳۶۶
- فرضیه ۲. کامل‌ترین و برترین آفریده‌ها بودن ۳۷۱
- فرضیه ۳. نیکوترین پادشاهان خدا ۳۷۳
- فرضیه ۴. برگرفته شدن از نیکوترین نام‌های خدا ۳۷۳
- فرضیه ۵. نیکوترین اسامی مکتوب بر عرش ۳۷۴
- فرضیه ۶. نیکوترین آیات خدا بودن ۳۷۵
- ۲-۲-۵-۳. بیان معصومانه در ماهیت اسماء الله ۳۹۰
- ۲-۳. نقد آشکار شدن خدا با سیمای متنوع! ۳۹۴
- ۲-۳-۱. صورت خدا؛ خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ ۳۹۵
- یک. تحلیل ابن عربی از نبوی ۳۹۵
- دو. تحلیل عامه از نبوی ۳۹۸
- سه. تحلیل خاصه از نبوی ۳۹۹
- ۲-۳-۲. تغییر شکل خدا در صحاح عامه ۴۰۲
- ۲-۳-۳. دیدن خدا، همانند دیدن ماه و خورشید ۴۰۳
- ۲-۴. نقد امکان برتری علمی بر نبی مکرم ۴۰۵
- ۲-۴-۱. حتمی انگاشتن خطا برای همه‌ی بنی آدم ۴۰۶
- ۲-۴-۲. پاداش داشتن خطای مجتهد ۴۰۷
- ۲-۴-۳. مجتهد انگاشتن نبی مکرم ۴۰۷

- ۴-۴-۲. انگاشتن فواید، برای خطاکار بودن نبی مکرم ۴۰۸
- ۴-۴-۵. ادله و شواهد نفی آگاهی و اشتباه‌کاری ۴۰۹
- ۴-۴-۵-۱. شاگردی اولوالعزم نزد غیر ۴۱۰
- الف. رتبه‌ی شاگرد و آموزگار ۴۱۳
- ب. نفی ولایت شاگرد بر آموزگار ۴۱۴
- ۴-۴-۵-۲. آگاهی بیشتر هدهدا! ۴۱۷
- ۴-۴-۵-۳. سه ادعای عجیب «ابن طاووس» ۴۲۰
- الف. نقد نفی آگاهی از صنایع ۴۲۰
- ب. نقد برتری حضرت آصف ۴۲۴
- ج. نقد بی‌سواد انگاری نبی مکرم ۴۲۵
- ۴-۴-۵-۴. رفتن اهل بیت به مکتب! ۴۳۱
- الف. ارتباط پیشوای پنجم با کتاب! ۴۳۱
- ب. امام حواد با امام هادی در نزد مؤدب! ۴۳۲
- ج. ارتباط امیر مؤمنان با کتاب! ۴۳۳
- د. تحلیل مستندات مذکور ۴۳۳
- ۴-۴-۵-۵. مراجعه‌ی اهل بیت به پزشک! ۴۴۶
- اصل ۱. آموزه‌های قرآن؛ فراتر از حوزه‌ی شریعت ۴۴۶
- اصل ۲. اهل بیت؛ وارث کتاب مبین ۴۵۱
- اصل ۳. امام مبین = اهل بیت ۴۵۳
- اصل ۴. رخداد قبض و بسط در آگاهی ۴۶۷
- اصل ۵. نقش‌آفرینی اهلیت در حوزه‌ی سلامت ۴۷۴
- ۴-۴-۵-۶. توهم رخداد خطای علمی نبی خاتم ۴۷۹
- نمونه ۱. افسانه‌ی افضلیت عمر ۴۷۹
- نمونه ۲. افسانه‌ی تأییر نخل ۵۱۴
- نمونه ۳. توهم داوری ناعادلانه! ۵۱۹
- نمونه ۴. توهم شتاب‌زدگی در داوری! ۵۳۵
- نمونه ۵. بریدن دست بی‌گناه؟! ۵۵۱
- دستاوردهای پژوهش دوم ۵۶۵

۵۷۱.....	پژوهش ۳.....
۵۷۳.....	داوری داوران معصوم در حدوث و قدم ماسوی الله.....
۵۷۳.....	چکیده.....
۵۷۳.....	کلیدواژه:.....
۵۷۴.....	مقدمه.....
۵۷۸.....	۱. یگانگی خدا در بودن، پیش از آفریدن.....
۵۷۸.....	۱-۱. خدا، یگانه ازلی.....
۵۸۰.....	۱-۲. محال بودن ازلیت ماسوا.....
۵۸۰.....	۱-۲-۱. تقابل با ازلی بودن خدا.....
۵۸۲.....	۱-۲-۲. تقابل با اول بودن خدا.....
۵۸۲.....	۱-۲-۳. تقابل با آفریننده بودن خدا.....
۵۸۳.....	۱-۲-۳-۱. گزارش روایات.....
۵۸۵.....	۱-۲-۳-۲. توجیه ملافیان قدم عالم.....
۵۸۸.....	۱-۲-۴. تقابل با یگانگی خدا.....
۵۸۹.....	۱-۲-۵. تقابل با زوال پذیری و دگرگونی ماسوا.....
۵۹۰.....	۱-۳. فرجام دفاع از قدم عالم.....
۵۹۱.....	۱-۳-۱. انکار شریعت، مولود باور به ازلی بودن ماسوا.....
۵۹۲.....	۱-۳-۲. پندار قدم عالم، مولود عقل گرایی و استحسان.....
۵۹۳.....	۱-۴. پاسخ به سه شبهه.....
۵۹۳.....	۱-۴-۱. تفسیر نفی ازلیت ماسوا به نفی معیت در رتبه.....
۶۰۰.....	۱-۴-۲. آفرینش اهل بیت از نور عظمت خدا.....
۶۰۴.....	۱-۴-۳. اتصال روح مؤمن با روح خدا.....
۶۰۵.....	نتیجه‌ی نگاه یکم.....
۶۰۶.....	۲. پندار محال بودن پدید آمدن از هیچ.....
۶۱۰.....	نتیجه‌ی نگاه دوم.....
۶۱۰.....	۳. رابطه‌ی اراده خدا با ابتدا داشتن ماسوا.....
۶۱۰.....	۳-۱. اراده‌ی خدا؛ صفت فعل نه صفت ذات.....
۶۱۳.....	۳-۲. مغایرت اراده با علم.....

۴. علت نامه و قدیم انگاشتن خدا و ماسوا ۶۱۴
- ۴-۱. نسبت دادن اختیار به علت نامه ۶۱۷
- ۴-۲. ادعا: شاء و فَعَلَ اِزْلاً ۶۱۸
۵. قدم ماسوا معلول ازلی پنداشتن جود و فیض ۶۱۹
- دستاوردهای پژوهش سوم ۶۲۴
- پژوهش ۴ ۶۲۷
- بررسی تحلیلی معاد باوری در تصوف با معیار وحی و خرد ۶۲۹
- چکیده ۶۲۹
- کلیدواژه: ۶۲۹
- مقدمه ۶۳۰
۱. جستجوی ارکان معاد باوری در مبانی صوفیان ۶۳۱
- ۱-۱. باورمندی به خلق و خالق ۶۳۲
- ۱-۲. باورمندی به ماسوای مختار ۶۴۰
- ۱-۲-۱. فاعل مختار در تصور صوفیان ۶۴۰
- ۱-۲-۲. نقد تصور صوفیانه از اختیار ۶۴۶
- ۱-۲-۲-۱. فرجام مباین با ضروریات تقلین ۶۴۶
- ۱-۲-۲-۲. تبیین مباین با مبانی تقلین ۶۴۷
- اصل ۱. خواست حتمی خدا تخلف ناپذیر است ۶۴۷
- اصل ۲. مختار بودن بندگان، خواست خداست ۶۴۷
- اصل ۳. خدا نخواهد، بنده نخواهد ۶۵۰
- اصل ۴. خدا نخواهد، خواست بنده فعلیت نمی‌یابد ۶۵۲
- اصل ۵. نفی تلازم بین فرمان تشریعی و مثبت ۶۵۴
- اصل ۶. موجد، نه کاسب یا کوک شده ۶۵۶
- اصل ۷. خدا، آفریننده‌ی تکوینی و تقدیری ۶۵۹
- ۱-۲-۲-۳. متشابهات، پشتوانه‌ی باور صوفیانه ۶۶۲
- نمونه ۱. وَ مَا رَمِيتْ اِذْ رَمِيتْ * ۶۶۳
- نمونه ۲. خداوند، آفریننده‌ی * کَلَّ شَیْءٍ * ۶۶۹
- نمونه ۳. خداوند آفریننده‌ی * مَا تَعْمَلُونَ * ۶۶۹

۶۷۱	نمونه ۴. زارع کیست، ما یا شما؟!.....
۶۷۳	نمونه ۵. خوش بخت یا بدبخت شدن در شکم مادر.....
۶۷۶	۴-۲-۱. پناه بردن از باران به زیر ناودان.....
۶۷۶	نمونه ۱. فاعلیت بنده، در طول فاعلیت خدا.....
۶۷۶	نمونه ۲. وجود رابط بودن بنده!.....
۶۷۹	نمونه ۳. تفسیری عجیب برای نفی ستم‌گری خدا.....
۶۸۲	نمونه ۴. رهیدن از کمند کسب با افتادن در دام جبر.....
۶۸۲	۵-۲-۱. تنها توجیه درست امری بین امرین.....
۶۸۵	۳-۱. باورمندی به بهشت و دوزخ.....
۶۸۹	۲. ماهیت معاد در اندیشه‌ی تصوف.....
۶۸۹	۱-۲. معاد: جسمانی یا روحانی.....
۶۹۲	۲-۲. تفسیر عرفانی نعیم، عذاب و خلود.....
۶۹۲	۱-۲-۲. قرب همگانی و نسبی بودن عذاب.....
۶۹۸	۲-۲-۲. نفی خلود در عذاب.....
۶۹۹	۳-۲. فرجام معاد در اندیشه‌ی تصوف.....
۷۰۴	دستاوردهای پژوهش چهارم.....
۷۰۵	پژوهش ۵.....
۷۰۷	واکاوی ماهیت و وجه تمایز مدارا، مداهنه و تقیه.....
۷۰۷	چکیده.....
۷۰۷	کلیدواژه:.....
۷۰۸	مقدمه.....
۷۰۹	۱. ماهیت مدارا.....
۷۱۰	۱-۱. معانی برگزیده‌ی مدارا با مردم.....
۷۱۳	۱-۲. تمایز مدارای شایسته از ناشایست.....
۷۱۵	۲. ماهیت مداهنه.....
۷۱۸	۱-۲. تمایز مداهنه‌ی شایسته از ناشایست.....
۷۲۲	۲-۲. مداهنه‌ی سه ضلعی!.....
۷۲۴	۳. ماهیت تقیه.....

۷۲۵	 ۳-۱. ارکان تقیه در چند نمونه
۷۲۵	 ۳-۱-۱. تقیه در برابر خدا
۷۲۸	 ۳-۱-۲. تقیه‌ی پیشوای پنجم
۷۲۹	 ۳-۱-۳. تقیه‌ی حضرت یوسف
۷۳۰	 ۳-۱-۴. تقیه‌ی پیشوای ششم
۷۳۲	 ۳-۲. واکاوی پیام نمونه‌ها
۷۳۷	 دستاوردهای پژوهش پنجم
۷۴۰	 کتابنامه

سر آغاز

سال «۱۳۹۰» شمسی، با مدد و لطف خدا، مقاله‌ای با عنوان «داوری داوران معصوم، در حدوث و قدم ماسوی الله»، در یکی از مجلات حوزوی به زیور طبع آراسته شد. شش سال بعد، با پیشنهاد برگزار کنندگان همایش بین المللی تصوف، مقاله‌ای در حوزه‌ی «معاد باوری در اندیشه‌ی تصوف» - که بخشی از ساختار و محتوای آن در سفر زیارتی عتاب و در جوار ضریح و مضجع برگزیدگان خدا و اصحابشان ثبت شد - به همایش ارسال شد. البته به بهانه‌ای، از این مقاله در آن همایش یاد‌ی نشد، در حالی که تا پیش از برگزاری همایش، بنا بود به عنوان یکی از مقالات برتر ارائه شود.

پس از اتمام و ارائه‌ی مقاله‌ی مذکور، به ذهن رسید تا مقالات و تحقیقات چاپ نشده و چاپ شده در نشریات، که مرتبط با حوزه‌ی دیدار با معصومین وفات یافته بود، به صورت یک کتاب در آید. پس از تمرکز بر چگونگی ارائه‌ی این ایده، ابتدا بنا شد کتاب، در قالب ده مقاله‌ی کامل و مجزا و البته همانند حلقه‌های زنجیر و وابسته‌ی به هم ارائه شود؛ اما در ادامه، ایده‌ای تکمیلی به ذهن رسید؛ یعنی: تقسیم کتاب به دو دفتر: دفتر اول، حاوی ده مقاله‌ی مذکور، و دفتر دوم نیز حاوی دو مقاله‌ی پیش گفته، با تیتیر «آغاز تا فرجام ماسوا». البته بنا شد برای دو دفتر، دو مقدمه‌ی مجزا نوشته شود. رسیدن به عدد دوازده، از مهم‌ترین انگیزه‌ی افزودن دفتر دوم به کتاب مذکور بود.

گویا پس از یک سال اندیشه، به منظور ارائه‌ی مقدمه‌ای علمی برای دفتر دوم، رخدادهایی، مسیر پژوهش را متحول کرد؛ رخدادهایی که مقدمه‌ی دو یا سه صفحه‌ای را تا نزدیک به ششصد صفحه پژوهش بسیار نفس گیر - در قالب دو رساله - ارتقاء بخشید.

آری، آن ده مقاله، به صورت کتابی مجزا، با عنوان «دیدار پُر اسرار با ابرار بیدار» در سال «۱۴۰۱» شمسی چاپ شد و در عرض آن بنا شد کتاب حاضر با عنوان «دیدار با دادار» ارائه شود. کتاب حاضر نیز مشتمل بر پنج پژوهش (دو رساله و سه مقاله) است.

ایده‌ی رساله‌ی اول هنگام بازخوانی روایات مربوط به معاینه‌ی خدا در عالم ذر و همچنین پس از تأمل در آخرین دستاوردهای دو کتاب «لقاء الله» و «الله شناسی» رقم خورد.

ایده‌ی رساله‌ی دوم، در ضمن تحلیل ماهیت مشاهده‌ی قلبی خدا رقم خورد. به نظر می‌رسید، گنجاندن دیدگاه بزرگان تصوف در ذیل عنوان «کشف و شهود»، ساختار منطقی رساله‌ی اول را به هم می‌زند؛ بنابراین، بنا شد در رساله‌ای مجزا، آن هم با محور قرار دادن باور «ابن عربی»، پژوهش مذکور، پی گرفته شود. محصول سه دهه پژوهش (اعم از سطحی و عمیق) در سه حوزه‌ی توحید، نبوت و امامت، در ارائه‌ی رساله‌ی دوم بسیار نقش آفرین بود.

دو مقاله‌ی پیش گفته نیز به عنوان دو نقد بر یکی از مبانی «ابن عربی» در حوزه‌ی دیدار با خداوند ارائه شده است. ارکان اصلی کتاب حاضر، همین دو رساله و دو مقاله هستند.

پنهان نماند، در سال «۱۴۰۲» شمسی، مقاله‌ای درباره‌ی واکنش و وجه تمایز مدارا، مذهبه و تقیه، در یکی از مجلات ترویجی حوزه به زیور طبع آراسته شد؛ به جهت مختصر بودن و بسیار کاربردی بودن و حفظ این اثر به اذن خدا، به عنوان پژوهش مستقل، به عنوان آخرین پژوهش در این کتاب حاضر جای گرفته است.

امید است کتاب حاضر، پسند حضرت حق و ولی زمان و مکان و بقیه الله، عجل الله تعالی فرجه الشریف واقع شده و نقشه‌ی راهی برای پویندگان در حوزه‌ی اصول دین و مذهب باشد. شاید محققانی که این کتاب را می‌خوانند، بخواهند برخی از خطوط فکری این نقشه را پاک یا اصلاح نمایند و یا خطوطی را پررنگ‌تر کرده و حتی خطوطی نیز بیفزایند.

و من الله التوفیق.